

ทางเลือก & หลากวิธีเริ่มต้นปลูก

มะนาวมือใหม่

เป้าหมาย

นอกฤดู

บรรณาธิการ : อภิชาติ ศรีสอาด
เรียบเรียง : จันทรา อุสุวรรณ

พบกับ

8

เขียน

เรียนลัด...จัดเต็มเทคนิคปลูก

ปลูกลงในล้อยาง

ปลูกลงกระถางแกมลิง

ปลูกลงบ่อซีเมนต์

ปลูกลงดินยกร่องปลูกฟัก

ปลูกลงในกระถาง

ปลูกลงในโอ่ง

ทางเลือก & ทางรวย

ด้วยมะนาวมือใหม่...สู่มืออาชีพ

คำพิภคตร นนทไชย

เพยเทคณคการปลุกมะนาวในโออง พลพลตตไม่แพองบอ แถมตันทุณต่า ขนยัยง่าย

ตามไปดูสวนมะนาวโออง ที่มหาสารคาม

การปลุกมะนาวในโออง เป็นอีกหนึ่ทาง
เลือกที่จะช่วลตต้นทุนในการชื้อวงบอซีเมนตที่
ต้อลงทุนสูง รวมถึยังสามารบงคับให้มะนาว
ออกนอกฤดูในหลัการและวธีการเดียวกันกับ
การปลุกมะนาวในวงบอซีเมนตอืกด้วย

ในวันนีผู้เขียนอยากแนะนำเกษตรกร
ท่านหนึ่ที่มีแนวคิตที่แตกต่าแต่เหมือกัน ฟัง
แล้วเกิตความสงสัยแล้วว่าผู้เขียนจะลื้อถึอะไร
ค้ำว่าแตกต่าเหมือกันคือวธีการปลุกมะนาว
เหมือกันแต่แตกต่าตรงภาชนะที่นำมาใช้ปลุก
เท่านั้น จากที่เคยปลุกลงวงบอซีเมนตก็เปลี่ยน

มาปลุกลงในโออง
น้ำ จากการเป็น

คนช่างลั้งเกิตและ

ชอบในเรื่งการปลุกมะนาวเป็นทุนเดีมอยู่แล้ว
บวกกับความคับแค้นใจเล็ๆ ที่จะต้องไปชื้อ
มะนาวลูกละ 10 บาทมารับประทาน จากแรง
แค้นตรงนั้นทำให้ต้อทำอะไรสักอย่างแล้วเพื่อ
ให้มีมะนาวไว้รับประทานภายในบ้าน จนปัจจุบัณ
เขาผู้นีมีสวนมะนาวเป็นของตัวเองซึ่งไม่เหมือน

“คำพิภคตร นนทไชย
เกษตรกรหวัคคิตกันสมยิ จาก
จังหวดมมหาสารคาม ใช้โออง
น้ำเก่าปลุกมะนาว สามารบ
บงคับให้ออกนอกฤดู เพย
ได้พลตไม่แพการปลุกมะนาว
ในวงบอซีเมนต แถมตันทุณ
ต่ากว่า ขนยัยสเดวก แถม
เพยวธีการปลุกมะนาวในโออง
บงคับนอกฤดูแบบเห็นผล”

คุณคำพิภคตร นนทไชย
เจ้าของสวนมะนาวโออง

ใครตรงที่ปลูกใส่โอ่งจำนวน 300 กว่าใบ ไร่รับ
ประทานและจำหน่ายเรียบร้อยแล้ว เกษตรกร
ที่กล่าวถึงท่านนี้คือ คุณคำพักตร์ นนท์ไชย
เกษตรกรจากจังหวัดมหาสารคามนั่นเอง

จากนั้นคุณคำพักตร์กล่าวเสริมว่า “นอก
จากแรงแค่นในเรื่องมะนาวแพงแล้ว บวกกับเป็น
คนช่างสังเกตและคิดตลอดเวลา จนทำให้อยู่มา
วันหนึ่งได้เห็นต้นมะนาวในกระถางตามร้านขาย
ต้นไม้ต่างๆ ซึ่งคิดว่าขนาดกระถางใบเล็กๆ ยัง
ปลูกมะนาวได้แถมยังเจริญเติบโตอีกด้วย จาก

จุดประกายตรงนั้นพี่ก็ได้มาทดลองปลูกมะนาว
ในโอ่งเก่าที่ไม่ได้ใช้ดูบ้างว่าจะตายหรือรอด แต่
ผลปรากฏว่าได้ผลดีเกินคาดเสียอีก ต้นแข็งแรง
ลูกดกอีกด้วย”

เผยเทคนิคปลูกมะนาวในโอ่งพร้อมบังคับ นอกฤดู แบบฉบับสวนมะนาวโอ่ง

สำหรับขั้นตอนการปลูกคุณคำพักตร์
เล่าว่า “เริ่มจากนำโอ่งที่ไม่ใช้แล้ว มาเจาะรู
บริเวณก้นโอ่งทั้ง 4 ด้าน เพื่อเป็นทางระบาย
น้ำ จากนั้นให้นำโอ่งมาตั้งในที่ที่มีแสงแดดส่อง
ถึง ไม่ควรตั้งไว้ในที่ร่ม จากนั้น
ให้นำวัสดุปลูกมาคลุกเคล้า

เจาะรูใต้โอ่ง 4 จุด
โดยใช้ค้อนร้งเจาะ

ให้เข้ากัน โดยจะใช้วัสดุปลูกในอัตรา ดิน 1 ส่วน ใบไม้ผุ 2 ส่วน และปุ๋ยคอก 1 ส่วน เมื่อผสมวัสดุปลูกให้เข้ากันแล้ว จากนั้นให้นำไปเทใส่ในโอ่งที่เตรียมไว้ให้สูง 2 ใน 3 ส่วน แล้วจึงลงมือนำกิ่งพันธุ์มะนาวมาปลูก”

สำหรับการบังคับนอกฤดู คุณคำพักตร์เล่าว่า การทำนอกฤดูของการปลูกมะนาวในโอ่ง คล้ายกับการทำนอกฤดูในวงบ่อซีเมนต์ โดยมีรายละเอียดดังนี้ ให้ใช้วิธียกหน้าหลังปุ๋ยและรดน้ำ โดยเริ่มตัดแต่งทรงพุ่มในเดือนกรกฎาคม-

สิงหาคม (ตัดทุกยอดและทุกต้น เพื่อให้ใบใหม่ผลิพร้อมกัน) จากนั้นรักษาใบชุดให้มีอายุอย่างน้อย 90 วัน ซึ่งระหว่างนี้ให้ใส่ปุ๋ยเพื่อสะสมอาหารสูตร 8-24-24 หรือสูตร 15-5-20 อัตรา 80 กรัม ทุก 10 วัน/ครั้ง ที่สำคัญไม่ควรให้แตกยอด จึงต้องคุมไว้ด้วยปุ๋ยสูตร 0-0-60 หรือ 0-0-50 อัตรา 80 กรัม เมื่อครบ 90 วัน จึงเริ่มรดน้ำและนำพลาสติกมาคลุมวงบ่อซีเมนต์ ปิดให้มิดชิดระวังอย่าให้น้ำเข้า รอจนใบเหี่ยว

ร่วงประมาณ 10 เปอร์เซ็นต์ ซึ่งใช้เวลาจนน้ำประมาณ 10 วัน เพื่อเตรียมพร้อมบังคับเปิดตาดอก

หลังจากครบกำหนดแล้วให้เริ่มรดน้ำพร้อมปุ๋ยสูตร 15-5-20 ปริมาณน้อย (ไม่ควรให้มาก) รดน้ำพร้อมปุ๋ยนานประมาณ 10 นาที ในวันรุ่งขึ้นฉีดพ่นทางใบด้วยปุ๋ยสูตร 9-19-34 อัตรา 40 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร จากนั้นประมาณ 7-10 วัน จะเริ่มมีดอกออกมา ให้บำรุงต่อด้วยปุ๋ยสูตร 15-5-20 อัตรา 90 กรัม ทุก 10 วัน/ครั้ง จนเริ่มติดลูกเป็นพวงเล็กๆ ค่อยเปลี่ยนมาใส่ปุ๋ย 27-7-14 อัตรา 90 กรัม ทุก 10 วัน/ครั้ง จากนั้นให้ปุ๋ยแบบนี้ไปจนก่อนเก็บเกี่ยวประมาณ

1 1/2 เดือน จึงเปลี่ยนมาใส่ปุ๋ยสูตร 15-5-20 อัตรา 90 กรัม เพื่อให้เปลือกบางลง น้ำเยอะขึ้น (รวมอายุเก็บเกี่ยวที่ประมาณ 4 1/2-5 เดือน)

สำหรับโรคแมลงนั้นก็ไม่ค่อยมี เพราะสามารถดูแลได้ดีทั่วถึงหรือหากพบเห็นโรคแมลงก็จะฉีดพ่นด้วยน้ำส้มควันไม้หรือสารเคมีตามอาการของโรค เพียงเท่านั้นก็จะได้มะนาวไว้รับประทานในช่วงหน้าแล้งแล้ว

คุณคำพักตร์ กล่าวทิ้งท้ายว่า “วิธีการปลูกมะนาวในโอ่งเป็นวิธีที่ง่าย ไม่ยุ่งยากต้นทุนโอ่งมือ 2 ก็อยู่ที่ ประมาณใบละ 100-200 บาท นอกนั้นก็ใช้เศษวัสดุที่สามารถหาได้ตามท้องถิ่น หากจะเน้นการทำนอกฤดูก็ศึกษาเรื่องการใช้น้ำให้ถูกช่วงถูกเวลา แค่นี้ก็สามารถลดต้นทุนการผลิตได้มากทีเดียว”

**หากสนใจสามารถปรึกษาเพิ่มเติมได้ที่
คุณคำพักตร์ นนท์ไชย และคุณกรุณา ฤทธิมนตรี บ้านเลขที่ 99 หมู่ 2 บ้านหนองบ่อ ตำบลหนองเรือ อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม 44170 โทร. 089-781-3518, 092-909-1093, 089-079-5722**

**คุณกรุณา ฤทธิมนตรี
(พี่สาวคุณคำพักตร์ นนท์ไชย)**

คมกริช บุรณ์เจริญ เพาะที่เด็ด ปลูกมะนาวทรงกร่งแห้งระยะชิดแบบลูกฟูก มีกิ่งพันธุ์ให้ตัดไม่อัน

“คมกริช บุรณ์เจริญ เจ้าของสวนมะนาวชายทุ่ง จากจังหวัดสุรินทร์ บ่มเพาะประสบการณ์กว่า 5 ปี สำเร็จวิชาขึ้นสูงด้วยการปลูกมะนาวแบบลงดินขึ้นลูกฟูกระยะชิด ใช้เทคนิคปลูกระยะชิด 3 x 3 เมตร เพื่เน้นการทำกิ่งพันธุ์เป็นหลัก รายได้และกำไรดีเกินคาด พร้อมเผยแพร่ปฏวัติวิธีการปลูกมะนาวลงดินแบบขึ้นลูกฟูกระยะชิดให้ได้ผล”

ตามรอยสวนมะนาวชายทุ่ง สุรินทร์

คุณคมกริช บุรณ์เจริญ หนึ่งในเจ้าของสวนมะนาวในจังหวัดสุรินทร์ ที่เข้าใจภูมิประเทศเลือกปลูกมะนาวเป็นอาชีพหลักมานานกว่า 5 ปี โดยที่สวนจะเน้นปลูกมะนาวไซ้ ซึ่งเป็นพระเอกของสวนเลยก็ว่าได้ เนื่องจากมะนาวไซ้ เป็นมะนาวพื้นบ้านที่มีผลดกมาก น้ำหอม เปลือกบาง

คุณคมกริช บุรณ์เจริญ
เจ้าของสวนมะนาวชายทุ่ง สุรินทร์

ใบไม้แห้ง

การวางระบบน้ำ

น้ำมาก มีเมล็ดน้อย และปลูกง่าย ดูแลง่าย ต้านทานโรคได้ดี แม่ค้าตามร้านอาหารร้านส้มตำ ย่านจังหวัดสุรินทร์ปลื้มมากๆ นอกจากมะนาว ไข่แล้วที่สวนมะนาวขายทุ่งยังปลูกเป็นพืชจิตร 1 เป็นพวง ตาฮิติ เป็นดกพิเศษอีกด้วย

คุณคมกริชได้เล่าย้อนให้ฟังว่า “สวนมะนาวขายทุ่ง สุรินทร์ เริ่มปลูกมะนาวมาตั้งแต่ปลาย ปี 2552 รวมประมาณ 500 ต้น และกำลังขยายเพิ่มอีก เพราะตลาดมะนาวยังต้องการอีกมาก เมื่อปีที่ผ่านมา 2556 มะนาวขาดตลาดมาก แม่ค้าตลาด หามะนาวไปขายไม่ได้เลย มีมาถามหามะนาวอยู่หลายเจ้า แต่มีไม่พอกัน ทำให้ราคาในท้องตลาดมีราคาสูงมาก ตกลูกละ 6-7 บาท เลยทีเดียว ส่วนหน้าสวนขายอยู่ที่ 3-5 บาท ซึ่งผมเชื่อว่าในอีก 2 ปี ข้างหน้านี้ จะเปิดอาเซียน

แล้ว จะมีนักท่องเที่ยวจากประเทศข้างเคียง เข้ามาในประเทศเรามากขึ้น ทำให้การบริโภคมะนาวเพิ่มขึ้นอีกเท่าตัว ดังนั้นการปลูกมะนาวให้เพิ่มจำนวนมากขึ้น ก็เป็นอีกทางหนึ่งที่น่าจับตามอง และการปลูกมะนาว ถ้าทำให้มะนาวออกนอกฤดูด้วยนั้น ถึงจะปลูกมากขนาดไหน มะนาวก็ไม่มีวันล้นตลาดได้แน่นอน เพราะจากสถิติย้อนหลังคร่าวๆ ราว 10 ปี นั้น มะนาวนอกฤดู ก็ยังแพงอยู่ แม้แต่มะนาวในฤดู ช่วง พ.ศ. 56 - ต.ค. 56 มะนาวก็ยังมีราคาดีอยู่”

เผยเทคนิคการปลูกมะนาวขึ้นลูกฟูกระยะชิด

คุณคมกริชได้ให้คำแนะนำว่าควรเริ่มจากเตรียมพื้นที่ให้ดีเสียก่อน ควรนำดินไปวิเคราะห์ก่อนตามสถานที่ที่ให้บริการ หากไม่สามารถทำได้ก็เพียงวัดค่าความเป็นกรด-ด่างของดิน ก็ให้ใส่ปุ๋ยคอกหรือปุ๋ยหมักลงไปผสมคลุกเคล้าก็ได้เช่นเดียวกัน

ขั้นตอนการปลูก

1. ยกร่องขึ้นลูกฟูก หากใช้ระยะปลูกที่ 3x3 เมตร ให้ยกดินขึ้นลูกฟูกสูงประมาณ

ปรับสภาพดิน

20-50 เซนติเมตร บนสันร่องกว้าง 1 เมตร ร่องทางเดินด้านข้าง 3 เมตร ที่ยกร่องก็เพื่อให้รากมะนาวถูกน้ำท่วมขัง

2. ระยะการปลูกขึ้นอยู่กับสถานที่ถ้ามีพื้นที่มีน้อย 3x3 ก็พอ แล้วโรยปูนขาว หรือโดโลไมท์ เพื่อปรับสภาพดิน แล้วเติมปุ๋ยคอก (ขี้วัว ขี้ควาย) + ปุ๋ยหมัก + ปุ๋ยอินทรีย์อัดเม็ด + ใบไม้ผุ

3. ผสมด้วยกัน โดยขุดผสมให้ลึก

ประมาณหน้าจอบเดียวก็พอ เพราะรากฝอยของมะนาวจะหากินบนผิวดิน และให้เกลี่ยผสมให้กว้างๆ หรือเท่ากะละมังซักผ้า

การให้น้ำใส่ปุ๋ย

มะนาวจะเจริญเติบโต ผลผลิตเชียว ดก ปัจจัยที่สำคัญอย่างหนึ่งคือเรื่องของการดูแลรักษา ซึ่งคุณคมกริชได้บอกเล่าเก้าสิบไว้ถึงวิธีการให้น้ำและใส่ปุ๋ยแบบไม่มีปิดบังว่า ให้รดน้ำให้ชุ่มวันละ 1 ครั้งหรืออาจ 2 วันครั้ง โดยดูตามสภาพอากาศควบคู่กันไป ซึ่งที่สวนคุณคมกริชนั้นใช้ระบบน้ำแบบดิสปริงเกลอร์หัวฝอยเพื่อประหยัดเวลาแรงงาน

คุณคมกริช กับต้นมะนาว

ส่วนการให้ปุ๋ยบำรุงต้น จะเริ่มให้ปุ๋ย
มะนาวนับตั้งแต่ปลูกลงแปลงประมาณ 2
สัปดาห์ ถึงเริ่มใส่ปุ๋ยสูตร 27-6-6 หรือ 46-0-0
ใส่ประมาณ 10 เม็ด โรยรอบทรงพุ่ม จากนั้น
เมื่อต้นมะนาวอายุได้ 1 เดือนเริ่มแตกยอด เป็น
ช่วงที่ควรใส่ปุ๋ยคอกหรือปุ๋ยหมักประมาณ 1 กำ
มือ ร่วมกับปุ๋ยอินทรีย์อัดเม็ดประมาณ 3 กำมือ
/ต้น ใส่รวมกัน 15 วันครั้ง ที่สวนจะไม่เห็นทำ

ลูกมะนาวถ้าหากปลูกลงดินส่วนใหญ่จะขายกิ่ง
มากกว่า จึงไม่จำเป็นต้องเปลี่ยนสูตรปุ๋ยบ่อย

โรคแมลง

หากถามหาเรื่องโรคและแมลงศัตรู ก่อน
ข้างหมดกังวล เนื่องจากมะนาวไซ้และมะนาว
พันธุ์พิจิตร 1 ต้านทานโรคแคงเกอร์ จึงหมด
ห่วงเรื่องนี้ไปได้ ส่วนศัตรูที่สำคัญคือเมื่อเริ่ม

ยกเครื่องขึ้นลูกฟูก

ปลูกต้องรักษาอุณหภูมิและเพลียไฟ ที่จะคอยมากัดกินช่วงแตกยอดอ่อน วิธีป้องกันกำจัดคือให้ใช้ยากำจัดแมลงฉีดพ่นทุก 7 วัน หรือสารสกัดพืชหมักขับไล่แมลง นอกจากนี้อาจใช้น้ำส้มควันไม้ ฉีดคุ่มไว้อย่าให้ตัวหนอนเข้ากลักรายได้ตั้งแต่เริ่มปลูกเดือนละ 1 ครั้ง

ขายกิ่งและลูกแบบครบวงจร รายได้เพียบ

ทุกวันนี้คุณคมกริชมีขายกิ่งพันธุ์และผลผลิตบ้างบางส่วน ซึ่งถ้าเป็นผลผลิตจะขายให้กับแม่ค้าคนกลาง ราคาขายตามท้องตลาด ทั้งนี้คุณคมกริชอธิบายเพิ่มว่า “ผมจะขายให้กับแม่ค้าคนกลาง ราคาขึ้นลงตามท้องตลาด ราคาลูกละ 3 บาท หรือต่ำสุดก็ขายลูกละ 1 บาท ซึ่งก็ถือว่ายังคุ้มทุนอยู่ดี และมีรายได้จากการขายกิ่งพันธุ์อีกกิ่งละ 70 บาท” คุณคมกริชกล่าวสรุป

หากผู้อ่านหรือเกษตรกรท่านใดสนใจสามารถสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ คุณคมกริช บุรณเจริญ สวนมะนาวชายทุ่ง สุรินทร์ บ้านเลขที่ 65 หมู่ 4 บ้านจันรม ตำบลตาอ้อ อำเภอมือง จังหวัดสุรินทร์ 32000 (ส่วนที่มีกิ่งพันธุ์จำหน่าย) และบ้านเลขที่ 7 หมู่ 14 บ้านท่าสว่าง ตำบลท่าสว่าง อำเภอมือง จังหวัดสุรินทร์ 32000 (ส่วนสำหรับจำหน่ายลูก) โทร. 089-280-7060

ถามตอบปัญหามะนาว โดยสวนมะนาวชายทุ่ง สุรินทร์

ถาม : ความนิยมของพันธุ์มะนาว

ตอบ : มะนาวที่นิยม และที่นำปลุก (ความคิดเห็นส่วนตัวเฉพาะที่มีปลุกในสวนชายทุ่ง) คือ เป็นรำไพ น้ำเยอะ น้ำหอมมาก เปลือกบาง ร่องลงมา เป็นมะนาวเป็นพวง ลักษณะจะคล้ายๆ มะนาวแป้นรำไพ และมะนาวไข่ (เป็นมะนาวพื้นบ้าน) ลูกดก เปลือกบาง เมล็ดน้อย น้ำหอม และ เป็นพิจิตรา และ เป็นดกพิเศษ และตาสีติ มะนาวไร้เมล็ด ส่งตลาดนอก

หมายเหตุ : ไม่ว่าพันธุ์ไหนๆ ถ้าท่านสามารถปลุกทำลูกนอกฤดูได้ ก็ขายลูกได้ดีทุกพันธุ์เลยครับ

ถาม : การผสมดินปลุกมะนาว

ตอบ : สูตรการผสมดินใส่ใบปอ ขึ้นอยู่กับ

วัสดุที่ได้ในพื้นที่เรา ที่เน้นคือ ดิน+ปุ๋ยคอก ขี้วัวหรือขี้ควายได้ และถ้ามี แกลบถ่าน (จากโรงสีใหญ่) หรือเกลบดิบ หรือเปลือกถั่วเขียว ให้ผสมลงไปด้วยจะดีมาก จะทำให้ดินร่วนซุย ส่วนที่ผสมปลุกในปัจจุบันจะใช้แค่ ดินกับปุ๋ยคอก เท่านั้นเอง เพราะอื่นๆหาไม่ได้เลย จึงทำให้ดินในท่อแข็งหน่อย แต่มะนาวก็โตสวยดีใช้ได้ (ส่วนผสมใน 1 ท่อคือ ดินกับปุ๋ยคอก 1 กระสอบปุ๋ย โรยปูนขาวหน่อยเป็นอันเสร็จ) ระยะวางท่อ ถ้ามีพื้นที่น้อยก็ 3 x 3 จะดีมาก

ถาม : มะนาวปลุกง่ายไหม

ตอบ : ง่ายครับ การดูแลง่ายมาก ถ้าท่านมีงานประจำอยู่แล้ว เลิกงาน 5 โมงเย็นก็ไปดูหน่อย อันไหนงานหนักๆ เช่นผสมดิน ยก

ท่อ หรือขุดดิน ก็จะจ้างคนงาน ซึ่งเป็นชาว บ้านข้างๆ ทำวันละ 200 บาท งานเบาๆ เรา ก็ทำเอง โรคนี้เราฉีดป้องกันได้ ใช้ชีวภาพ และ เคมีบ้าง ถ้าปลูกลงดินจะประหยัดค่าบ่อ หน่อย แต่ถ้าดินเจอน้ำมากจะเป็นโรครากเน่า ต้นตายได้ ควรปลูกที่สูงๆ หรือไม่ก็ปลูกลงบ่อ ซีเมนต์ สำหรับดินปลูกนั้นได้ทุกอย่าง ผมปลูก มีดินร่วนปนทราย และเป็นดินเหนียวที่ขุดมา จากทำสระน้ำก็ได้ต้นโตดี

ถาม : ปลูกมะนาวแบบใช้กิ่งตอน กับแบบ เพาะเมล็ดแบบไหนดีกว่า

ตอบ : ขอแนะนำว่า ให้เป็นกิ่งตอนจะดีกว่า ครับ เพราะกิ่งตอนจะโตเร็ว ให้ผลผลิตเร็วกว่า แค่ 7 เดือนกว่าๆ เราก็สามารถทำลูกได้แล้ว หรือ 6 เดือนกว่า ก็ตอนกิ่งจำหน่ายได้แล้ว ครับ ในส่วนของรากนั้น กิ่งตอนระบบรากก็ แข็งแรงดีนะครับ หรือไม่เราก็ใช้ไม้ค้ำเอาไม่ล้ม ง่าย ส่วนการปลูกแบบเมล็ดพันธุ์รากจะแข็งแรงแต่ต้นจะโตช้าครับ 3-4 ปี ถึงจะออกลูก

ต้นพันธุ์ที่พร้อมลงปลูก

ได้เต็มร้อย เราจะรอนานไปหน่อย จะทำให้ เราเมื่อหน่ายก่อน เรามาคิดกันเล่นๆ นะครับ ถ้าเปรียบเทียบผลผลิต 4 ปี กิ่งตอนทำลูกได้ 400 ลูกต่อต้น ถ้ามี 100 ต้น เท่ากับ 40000 ลูก ลูกละเฉลี่ย 2 บาท ตกปีละ 80,000 บาท ถ้า 4 ปี เป็นเงิน 320,000 บาท ครับ ส่วนต้น เพาะเมล็ด 3-4 ปี ยังไม่ได้เงินเลยครับ ถ้า ได้ก็ได้น้อยกว่า ต้องมีความอดทนรอสูงหน่อย (สำหรับผม กิ่งตอนดีที่สุดครับ)

ถาม : ปลูกลงดินกับลงบ่อแบบไหนดีกว่า

ตอบ : ดีทั้งสองอย่างครับ ขึ้นอยู่กับพื้นที่ของ เรา และงบประมาณของเราครับ ลงบ่อบังคับ นอกฤดูง่ายครับ ส่วนลงดินก็ทำได้แต่ต้องใช้ ความชำนาญนิดหนึ่ง

ถาม : ความแตกต่างของอายุต้นมะนาว แบบ ปลูกลงดินกับลงบ่อ

ตอบ : ลงดินจะอายุยาวกว่า 10-20 กว่าปี เลยทีเดียว และต้นสมบูรณ์ยาวกว่า ส่วนลง บ่อประมาณ 4-5 ปี ต้นก็จะโทรม ถ้าใช้บ่อ ใหญ่ขึ้น 100-120 เมตร 7-9 ปี ต้นจะโทรม แต่การปลูกลงบ่อไม่ต้องกังวลใจไป เพราะถ้า ต้นโทรมเราก็ซื้อแล้วก็ปลูกใหม่แค่ปีเดียวต้นก็ โตเก็บลูกขายได้ต่อครับ

โรคแคงเกอร์

ทางเลือก & หลากวิธีการเริ่มต้นปลูก มะนาวมือใหม่ เป้าหมาย ➔ นอกฤดู

อภิชาติ ศรีสอาด, จันทรา อยู่สุวรรณ

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของหอสมุดแห่งชาติ

อภิชาติ ศรีสอาด, จันทรา อยู่สุวรรณ

ทางเลือก & หลากวิธีการเริ่มต้นปลูกมะนาวมือใหม่ เป้าหมายนอกฤดู

พิมพ์ครั้งที่ 1 - กรุงเทพฯ : นาคา อินเตอร์มีเดีย, 2557

128 หน้า : ภาพประกอบ

ISBN : 978-616-359-012-1

กรรมการผู้จัดการ :

อภิชาติ ศรีสอาด

ที่ปรึกษา :

สุราษฎร์ ทองมาก, ปัญญา เจริญวงศ์,
ประเวศ แสงเพชร, เกียรติพันธ์ จันทราปัตย์

ที่ปรึกษาฝ่ายกฎหมาย :
(ทนายความ)

สมนึก พุ่มไฉยา

ผู้จัดการทั่วไป :

วิลาวรรณ ปิยะปารโมทย์

หัวหน้าส่วนหนังสือ

เฉพาะกิจเชิงเกษตร :

อัมพา คำวงษา

กองบรรณาธิการ :

สุธารินีย์ เจริญรุ่งโรจน์ฤดี, อภินันท์พร นนท์ตา, พริ้ม ศรีหานาม,
รสริน เกลี้ยงเกลา, มณี เมมี, พรลภัส บุตรดี, กฤษณ์ ชวบนาม,
พัชรี ลำโรงเย็น, ญัฐชฎามนต์ ดินรมรัมย์

ฝ่ายศิลปกรรม :

เฉลิมพงษ์ กวินรจิตมงคล, คมสันต์ จูด้วง

จัดพิมพ์โดย :

บริษัท นาคา อินเตอร์มีเดีย จำกัด

เลขที่ 64/51-53 หมู่ 3 ต.คลองมะเดื่อ อ.กระทุ่มแบน

จ.สมุทรสาคร 74110 โทร. 034-473213-5,

08-1372-9483 แฟกซ์ 034-473215

www.nakaintermedia.com

e-mail : api_naka@yahoo.co.th

คำนำ

“มะนาว” เป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญอีกชนิดของประเทศไทย ซึ่งตลาดน้อยใหญ่มีความต้องการตลอดทั้งปีถึงแม้ว่ามะนาวจะมีราคาแพงมากแค่ไหนก็ตาม คนไทยส่วนใหญ่มักจำเป็นต้องใช้มะนาวเป็นส่วนผสมของอาหารต่างๆ เช่น ต้มยำ น้ำพริก ส้มตำ เป็นต้น ด้วยเหตุที่มะนาวมีราคาแพงนี้ ทำให้ชาวสวนหลายรายหันมาสนใจที่จะปลูกมะนาวกันเพิ่มขึ้นมากกว่าที่เคยมีมา นอกจากนี้แล้วชาวบ้านที่มีเนื้อที่ว่างจากการปลูกสิ่งก่อสร้างก็นิยมปลูกมะนาวไว้รับประทานเองภายในครอบครัวเช่นเดียวกัน

ด้วยเหตุนี้ จึงเกิดเป็นหนังสือ “ทางเลือก & หลากวิธีการเริ่มต้นปลูกมะนาว มือใหม่ เป้าหมายนอกฤดู” ขึ้น ซึ่งเป็นการรวมสารพันเทคนิคในการปลูกมะนาวแต่ละแบบ ที่สามารถทำให้มะนาวมีผลผลิตตกและมีคุณภาพ จากสวนมะนาวที่ประสบความสำเร็จทั้ง 8 สวน มาเล่าสู่กันฟัง ตั้งแต่วิธีปลูกมะนาวทั้งแบบลงดิน แบบปลูกในวงบ่อซีเมนต์ ปลูกลงในกระถาง ปลูกลงในโอ่ง ปลูกมะนาวแบบแก้มลิง ปลูกมะนาวในล้อยาง หรือจะปลูกแบบระยะชิดเรื่อยไปถึงการดูแลรักษา การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรู การเลือกกิ่งพันธุ์ การทำการตลาด และการบังคับให้มะนาวออกนอกฤดู ได้รวบรวมไว้ในหนังสือเล่มนี้ทั้งหมดแล้ว

อย่างไรก็ตามผู้เรียบเรียงต้องขอขอบพระคุณ เกษตรกรทุกท่านที่ให้ความรู้รวมถึงวิธีการต่างๆ เพื่อให้ผู้อ่านได้นำวิธีการที่ปรากฏอยู่ในหนังสือเล่มนี้ไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับสวนมะนาวของท่านต่อไป

สารบัญ

ว่าด้วยเรื่องของมะนาว.....	4
หลักการจัดการสวนมะนาวให้มีคุณภาพ.....	11
เทคนิคการปลูkmะนาวในแบบต่างๆ	
- การปลูkmะนาวลงดิน.....	28
- การปลูkmะนาวในวงบ่อซีเมนต์.....	32
- การปลูkmะนาวในกระถาง.....	53
- การปลูkmะนาวในล้อยางรถยนต์.....	60
- การปลูkmะนาวในกระถางแก้มลิง.....	70
- การปลูkmะนาวในโอ่ง.....	75
- การปลูkmะนาวระยะชิด.....	77
พบ 8 กฎมะนาวกับเทคนิคการปลูกที่หลากหลาย	
• คำพิภตร์ นนทไชย เผยเทคนิคการปลูkmะนาวในโอ่ง ผลผลิตดีไม่แพ้งบ่อ แถม ต้นทุนต่ำ ขนย้ายง่าย.....	A4
• คมกริช บุรณเจริณ เผยที่เด็ด ปลูkmะนาวยกร่องแทั้งระยะชิดแบบลูกฟูก มีกิ่งพันธุ์ ให้ตัดไม่อั้น.....	A8
• ถามตอบปัญหามะนาวโดยสวนมะนาวชายทุ่ง สุรินทร์	A13
• นิภากร มีสายบัว เกษตรกรต้นแบบแห่ง จ.พิจิตร แนะนำพื้นที่น้อยปลูkmะนาวแก้ม ลิง ลดปัญหาช่วงมะนาวแพง.....	84
• สายใจ เลือคง เผยกลยุทธ์ปลูkmะนาวในกระถางพันรายได้แบบครบวงจร.....	92
• ปวิศา แซ่ตั้ง เผยกลเม็ดเด็ดพรายปลูkmะนาวระยะชิดยกร่องเป็ยก พันรายได้ทั้ง กิ่งทั้งลูก.....	97
• “สวนสรัอยพิภค์” โซ้เหนือชั้น ปลูkmะนาววงบ่อ โดยใช้กิ่งพันธุ์มะนาวแป้นพิจิตร 1 บนมอมะขวิด แข็งแรง ต้านทานโรค.....	102
• กิมมา เพชรมาก เผยเทคนิคการผลิตมะนาวให้ได้เงินแสน ด้วยการปลูก 2 ทาง...	105
• มานิตร อัมบุญ เกษตรกรวันหยุด แนะนำปลูkmะนาวในล้อยางไว้ขายก็รุ่งเก็บผลผลิต ช่วงหน้าแล้งก็เลิศ.....	109
บรรณานุกรม.....	112

ว่าด้วยเรื่องของ มะนาว

มะนาว เชื่อว่ามีถิ่นกำเนิดในบริเวณภาคตะวันออกเฉียงเหนือของอินเดียติดต่อกับพม่า ผ่านลงไปยังมาเลเซีย ในกลุ่มมะนาวนี้ยังมีความแปรปรวนค่อนข้างสูง มีความสามารถเจริญได้ดีในพื้นที่เขตร้อน ดังนั้นความสำคัญทางเศรษฐกิจของสั้กลุ่มนี้จึงอยู่ในบริเวณประเทศเขตร้อนเป็นหลัก มะนาว (Lime) มีชื่อวิทยาศาสตร์ Citrus

ภาพจาก
สวนมะนาว
บ้านท้ายไร่

aurantifolia Swing อยู่ในวงศ์ Rutaceas เป็นไม้ผลชนิดหนึ่ง ผลมีรสเปรี้ยวจัด จัดอยู่ในสกุลส้ม (Citrus) ผลสีเขียว เมื่อสุกจัดจะเป็นสีเหลือง เปลือกบาง ภายในมีเนื้อแบ่งเป็นกลีบๆ ชุ่มน้ำมาก นับเป็นผลไม้ที่มีคุณค่านิยมใช้เป็นเครื่องปรุงรสผลมะนาวโดยทั่วไปมีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 4-4.5 เซนติเมตร ต้นมะนาวเป็นไม้พุ่มเตี้ย สูงเต็มที่ราว 5 เมตร ก้านมีหนามเล็กน้อย มักมีขนดก ใบยาวเรียวเล็กน้อย คล้ายใบส้ม ส่วนดอกสีขาวอมเหลือง ปกติจะมีดอกผลตลอดทั้งปี แต่ในช่วงหน้าหนาว จะออกผลน้อยและมีน้ำน้อย

ลักษณะของมะนาว

1. **ลำต้น** ลำต้นมีลักษณะงอ บนลำต้นมีหนามสีเขียวเข้มจนถึงสีเขียวอมเหลือง เกิดที่ซอกใบ หนามมีลักษณะแข็งอ้วนแหลมและสั้น

2. **ใบ** รูปร่างรูปไข่ค่อนข้างกลมหรือรูปโล่ค่อนข้างกลม ใบขนาดเล็ก ความกว้าง 2-8 เซนติเมตร และยาว 4-8 เซนติเมตร ขอบใบหยักเล็กน้อยฐานใบกลม ปลายใบมีรอยเว้าเล็กน้อย ก้านใบมีปีกแคบๆ รูปร่างคล้ายช้อน

3. **ดอก** เกิดเป็นช่ออยู่ซอกใบ ช่อหนึ่งประกอบด้วยจำนวน 1-7 ดอก เกิดดอกเป็นระยะนาน แต่ละดอกมีขนาดเล็ก เส้นผ่าศูนย์กลาง 1.5-2.5 เซนติเมตร ชั้นกลีบเลี้ยงสีขาวอมเหลือง และเจือด้วยสีม่วงตามขอบกลีบดอกมีจำนวน 4-5 กลีบ เกสรตัวผู้มีจำนวน 20-25 อัน เกสรตัวเมียประกอบด้วยรังไข่ที่มี 9-12 ช่อง

4. **ผล** ผลขนาดเล็ก เส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 3.5-6.0 เซนติเมตร รูปร่างกลมหรือรูปไข่ที่ปลายผลมีลักษณะเป็นปุ่มเล็กๆ (apical papillae) และมีรอยแผลเป็นของยอดเกสรตัวเมีย ลักษณะคล้ายหวั่นม ผิวเรียบ ที่ผิวเปลือกมีต่อมน้ำมันที่จมอยู่ภายในเปลือกต่อมมีจำนวนมาก เปลือกเมื่อผลอ่อนมีสีเขียวเข้ม เมื่อผลแก่มีสีเหลือง เขียวอมเหลืองหรือเขียวเปลือกบาง เปลือกติดกันแน่นแยกลำบาก เนื้อสีเขียว หรือเขียวอมเหลือง รสเปรี้ยวมาก มีกลิ่นหอมแตกต่างกันไป

5. **เมล็ด** มีลักษณะแตกต่างกัน บางพันธุ์เมล็ดกลม บางพันธุ์เมล็ดยาวรี บางพันธุ์เมล็ดมาก เช่น พันธุ์พิจิตร เมล็ดน้อย เช่น พันธุ์แป้นทะวาย และบางพันธุ์ไม่มีเมล็ด หรือเมล็ดน้อย เช่น พันธุ์ตาสีติ

หนอนขนใบ

โรคแคงเกอร์